

DÉLVIDEK

Z O M B O R, 1943. február 3.
Csihás Benő u. 3. III. évfolyam, 26. szám.

Főszerkesztő:
Illés Sándor

Előfizetés egy hóra 3.20, negyedévre 9.20 P.
Levél cím: Zombor, p. f. 54. Tel. 207. Csekk. 74.050

TÖRÖK-ANGOL

TANÁCSKOZÁSOK FOLYTAK ADANÁBAN

A katonai és politikai megbeszélésekről kiadott török jelentés szerint az angolszások segítséget nyújtanak Törökország biztonságának megszilárdításához — A török sajtó szerint nem változik Ankara politikája — Papent tájékoztatták a török álláspontról Churchill Lisszabonba is ellátogat?

Több szovjet hadosztály semmisült meg keleten

A németek elkecseregett de sikeres elhárító harcokban visszaverték a bolsevista támadásokat — A sztalingrádi német védők rádiója elhallgatott

Élénk harcitévékenység folyik Északafrikában

A harcterek drámai fordulatokban gazdag eseményein túl azok a hírek kötik le a figyelmet, amelyek a semleges államokkal kapcsolatos angol-szász politikai tevékenységről számolnak be. Ahogyan a háború közeledik döntő szakaszához, a küzdelem pedig elkecseregtette és kiméletlenebbé válik, egyre nehezebbé válik a semleges államok helyzete is, anélkül is inkább, mert angolszász oldalról — mint ezt a demokrata sajtó leplezetlenül elismerte — nyomást fejtenek ki, hogy színvallásra bírják a semlegeseket.

A harctereken az elmúlt 48 órában fokozódott a harcok hevessége.

A vezéri főhadiszállás

Szerdai hadijelentése közli, hogy a Kaukázus és Don alsó folyása között a német hadseregek hadmozdulatai tervszerűen folynak és mindenütt elérték a kitűzött napi célokat. Novoroszijksznál a német csapatok visszatartották az ellenséges támadásokat.

A Don és Donec felső folyása között tovább tartanak a súlyos és változatos elhárító harcok. A légierők nagy rajai eredményesen támogatják a földi csapatokat és teljesen uralmuk alatt tartották a légiteret.

A Ladoga tónál összeomlottak az ellenséges támadásai. A német ellen-támadás még tart egy magaslat ellen, amelyet az ellenség elfoglalt.

Északafrikában, Nyugat-Tripolitániában csak felderítő harcok folytak. Tunéziában a tengely erői visszaverték az ellenség erős támadásait és 18 ellenséges páncélost megsemmisítettek.

Szerdára virradóra ellenséges repülőgépek támadást intéztek Nyugat-németország több helysége ellen. Lakóházakban főleg tüzkárok keletkeztek, a polgári lakosságnak vannak veszteségei. Három ellenséges gépet lelőtt a légvédelem.

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a keleti arcvonal középső szakaszán, Rzevtől délre nagyobb erőkkel újabb támadást indított az ellenség. A bolsevisták keskeny területen nagy páncélos és légierők harc-bavetésével heves tüzérségi előkészítő tűz után indították meg támadásukat a német védővonal kiugró része ellen. A támadást visszaverték és egy lövészredet felmorzsolták a németek. 13 ellenséges páncélost pedig elpusztítottak. A Dontól délre a német páncélos erők eredményesen támadták oldalba az ellenséget.

Sztalingrád

német védőinek utolsó, északi csoportja, amely az ágyú és traktorgyár épületének romjai között a végső-kig ellenállt, nem ad többé hirt magáról. A német védők — mint az Interinf. jelenti — a katonás rövidségű Éljen a Führer! Éljen Németország! jelmonddal jelentkeztek utoljára és azóta rádiójuk elnémult. Két és fél hónapon keresztül nyomozó ellenséges tulerővel álltak a harcot ezek a német katonák és mint az Interinf. jelentése közli, a harcok során több mint 300.000 főnyi szovjet hadsereget és 1.000 páncélos harci-kocsit pusztítottak el nagymennyiségű más hadianyagon kívül. Tudatában voltak ellenállásuk nagy fontosságának és emberfeletti erőfeszítéssel állták a harcot. A sztalingrádi védők époszi harcának utolsó szakaszáról lapunk más helyén közlünk jelentést, itt pedig idézzük az Interinf. jelentésének következő részét: Küzdelmük a katonai erények dicsőhimmuszává vált, tetteik pedig halhatatlanok. Az európai szellem örök ké élő példáját adják.

Churchill

angol miniszterelnök Casablancából Törökországba utazott, ahol több napon át tárgyalásokat folytatott. A ki-

adott hivatalos jelentés szerint Churchill Sdanában fogadta Izmet Innönü török köztársasági elnök. A találkozási az angol kormány kívánságára került sor. A katonai és politikai megbeszélésen résztvett Szaradzoglu török miniszterelnök, Menemendzoglú külügyminiszter, a török vezérkari főnök, a török hadműveleti osztály főnöke és mások, angol részről az angol vezérkari főnök, a középkeleti főparancsnok és több szakértő is. A hivatalos közlés szerint a „tárgyalások a kölcsönös barátság jegyében folytak és hozzájárultak a két ország barátságának elmélyítéséhez. Megvizsgálták az európai helyzetet, különösen a Törökországot közelebbről érdeklő területek helyzetét és megállapították a módosítókat, amelyekkel Anglia és Amerika anyagi segítséget nyújt Törökország biztonságának megszilárdításához”. Közli a továbbiakban a jelentés, hogy megvizsgálták a háború utáni problémákat és itt is megmutatkozott a nézetek teljes azonossága.

A hivatalos jelentésből természetesen semmi sem tudható meg arra nézve, tulajdonképpen mit tárgyaltak és a tárgyalásoknak milyen következménye lesz Törökország további magatartásában. Erre a homályosságra céloz a Dzsuhurijet című török lap is, amikor azt írja, hogy a találkozó a világsajtóban hamis ítéletek-re vezethet. Hangoztatja a lap, hogy Törökország magatartását nemcsak angolszász részről, hanem a tengely részéről is méltányolták. Törökország eddigi politikája nem változik. A Vakit ugyancsak azt írja, hogy Törökország politikájában nem várható változás.

Berlin véleménye még nem áll rendelkezésünkre. Róma azonban úgy ítéli meg Churchill törökországi útját, mint az angol propaganda újabb fogását. Idézik Rómában illetékes török körök legutóbbi kijelen-

tését, amely Törökország politikájának változatlan voltáról szól. Gayda a Giornale d'Italiában ugyancsak ezt a nézetet képviseli, bár hangsúlyozza, hogy a fejleményeket ki kell várni.

A Bud. Ért. jelentése szerint a svájci lapok azt hiszik, hogy az adanai angol-török tárgyalások közép-pontjában a

Dardanellák

kérdése állt.

Churchill egyébként Törökországból Ciprusz szigetére utazott, ahol csapatszemlélet tartott. Sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy Anglia minden segítséget megad Törökországnak biztonságának fokozása érdekében. Kairóban viszont azt jelentette ki Churchill, hogy a közeli hónapokban, sőt talán hetekben nagyfontosságú hadműveletek várhatók Tunéziában.

Menemendzoglú török külügyminiszter az adanai értekezlet után Papen német nagykövettel folytatott megbeszéléseket. Valószínűleg tájékoztatta a török kormány álláspontjáról.

Svájcon keresztül érkező hírek szerint Lisszabonban úgy tudják, hogy Churchill miniszterelnök hazatérőben Lisszabonban megszakítja útját és a portugál kormánnyal is megbeszéléseket folytat. Az angol újságírók utasítást kaptak, maradjanak Lisszabonban és legyenek készen „különleges feladatokra”.

Svédország sem marad ki az angol tevékenység alól. A brit propagandaminisztérium főtitkára 10 napig Svédországban tartózkodott és este-bek között előadásokat tartott Svédország több városában is.

Elkeseredett harcokban több szovjet hadosztályt semmisítettek meg a németek

A keleti arcvonal gyűjtőpontjain továbbra is heves csaták tombolnak — Sztalingrád ipari negyedének német védői löszerek elfogytával puskatussal, késsel és ásóval vívták a végsőkig menő küzdelmet

Berlin, február 3.

Mint berlini jelentésekből kitűnik, a keleti arcvonal valamennyi szakaszán változatlan heveséggel tombolnak a nagy csaták. A Szovjet újabb tömegek harcbevételével igyekeznek megvalósítani céljait, a német és szövetséges csapatok azonban elkeseredett harcokban legtöbb helyen feltartóztatták a bolsevista rohamokat.

Az Interinf. jelentése szerint a sztalingrádi német védők most már erejük utolsó megfeszítésével vívják époszi küzdelmüket. A déli német csoport lerohanása után a bolsevisták egész erejükkel a Strecker tábornagy parancsnoksága alatt álló német északi csoportra vetették magukat. Január 31-e óta támadja az ellenség minden erejével ezeket a sztalingrádi ágyugyárban és traktorüzemben védekező német erőket. Hétfőig a német csapatok számos kitörésükkel sok kiserőből füstölték ki az ellenséget, hétfőn azonban a bolsevisták sok újabb ostromágyút és nehéz üteget állítottak harcba s nehéz aknavetőket és tarackütegeket százaival pokoli pergőtűzzel zudították a német állásokra. A Szovjet ütegei valóságos felszántják a német állásokat. Amikor a német ütegek elhallgattak, mert utolsó lövedékeiket a szovjet páncélosoknak tartogatták, ellenséges páncélos kötelékek törtek elő újabb gyalogsági hullámokkal. A németek megsemmisítő tüzet zudították a támadókra és szé-

les réseket vágtak azok soraiban. Órákig tartó elkeseredett küzdelem után, az ellenség betört a védők állásaiba. Amikor elfogyott a löszér, a hős német védők puskatussal, oldalkéssel és ásókkal folytatták az ádáz közelharcot.

Kisebb sündisznó állások még német kézen maradtak

és ezekben a jelentés leadásának pillanatában még folyik az ellenállás.

A Sztalingrádban folyó époszi küzdelemről jelenti még Berlin, hogy a traktorgyár hőseit tiszteres tulerőben lévő ellenséges alakulatok támadják éjjel nappal. A borzalmas tűz lehetlenné teszi, hogy a fáradt hősök egy pillanatra is pihenjenek. A közelharc rövid szünetekben a német védők emberfeletti erőfeszítéssel igyekeznek felépíteni azt, amit az ellenség lerombolt és harcolva assák ki a romok alól betemetett bajtarsaikat. Az ellenség az elesett bolsevisták hullahegyein keresztül hajtotta végre a betörést.

A kaukázusi fővédővonal előtt megtorpant az ellenség

A kaukázusi arcvonalról közli az Interinf., hogy a Kaukázus nyugati részén és a Kubán vidékén az ellenség előző napi támadásainak összeomlása után most nagy páncélos és csatarepülőerőket vont össze és ezekkel intézett nagy támadást. A németek a fő védelmi vonal előtt megakadályozták az ellenség további előretörését és visszaverték a támadást. A német és szövetséges erők heves ellentámadással erősen

növelték az ellenség veszteségeit.

A kaukázusi német hadsereg tervszerűen folytatja visszavonuló hadmozdulatait.

A Manics folyó vidékén ellentámadással megakadályozták a németek az ellenség átkaroló kísérleteit és meglepetésszerű támadással

készenléti állásaiban szétverték egy hadosztálynyi erejű ellenséges köteléket.

A doneci szovjet hídfő megsemmisült

A Donec folyó északi szakaszán az ellenséges sikerült hídfőt alkotnia a folyó nyugati partján és két lövészhadosztályt, valamint 1 páncélos dandárt vont itt össze további támadásainak végrehajtására. A német zuhanóbombázók, csatarepülőgépek és más légierők nagy egységei hatalmas arányú támadást intéztek az öszszeszevont ellenséges csapatok ellen.

A német légierők támadásának olyan áttörtése volt, hogy a szovjet hídfő megsemmisült.

A németek teljesen szétverték a két lövész hadosztályt és a páncélos dandárt. 17 szovjet páncélos megsemmisült.

A Don középső szakaszán és Voronezstől nyugatra újabb erőkkel támad a Szovjet. A Donectól egészen a voronezsi térségig terjedő területen nem csökken a harcok hevesége. A

németek az ellenség átkaroló kísérleteit sikeresen hártották el.

A Ladoga tótól délre az ellenség nagy erővel folytatta támadásait, amelyek sorra hiúsultak meg a német védővonal előtt. Helyenként erős ellenlökésekkel is nagy veszteségeket okoztak a németek a támadóknak. 11 páncélost megsemmisítettek. Január 12-e óta ezen az arcvonalszakaszon 319 páncélost és 285 repülőgépet vesztett az ellenség.

Nagy német zuhanóbombázó és csatarepülőgépek állandóan támadták az arcvonal valamennyi szakaszán az ellenség felvonuló oszlopait, készenléti állásait, járműveit, utánpótlási vonalait és más fontos célpontjait és hatalmas veszteségeket okoztak a bolsevistáknak.

A tengely csapatok fontos állásokat foglaltak el Tunéziában

Az ellenséges kötelékek nagy veszteségeket szenvedtek Eisenhower nem tudja végrehajtani támadó tervét

Berlin, február 3.

Az Interinf. közli, hogy a tunéziai tengely csapatok elfoglalták Faidát és az ettől délre és északra fekvő hegyi hágókat. Kemény harcokban súlyos csapást mértek az ellenségre és 18 páncélost megsemmisítettek.

A tengely páncélosai messzire nyugatra vetették vissza az ellenséget és meghíúsították az elfoglalt állások visszaszerzése céljából indított ellenséges támadásokat. A faidi támadás során az ellenség csak foglyokban több mint ezer embert veszített, de a halottak száma sem kevesebb ennél.

A faidi állások elfoglalása jelentős mérték-

ben lesz kihatással Eisenhower amerikai parancsnok terveire. Az amerikai parancsnok ugyanis most már nem valószínű, hogy azon elgondolását, hogy csapataival kitörjön a tengerig és elvágja Rommel visszavonulási útját. Úgy látszik, hogy Eisenhower lemondott ezekről a tervekről.

Középtunéziában is kemény harcok folytak.

TURUL FILMSZÍNHÁZ

TELEFON: 32

KEDD CSÜSÖRTÖK

Desztojevskij „A játékos” című regényének film változata.

AZ ÁLDÓZAT

FŐSZEREPLŐK:

VIVIANEROMANCE

ÉS PIERRE BLANCHAR

PÓTMUSOR: MAGYAR ÉS OLASZ HIRADÓ.

A német—olasz csapatok visszavetették azokat az ellenséges kötelékeket, amelyek átmenetileg betörték állásaikba.

Bou Aradától délkeletre a német tüzérség szétszórta az ellenség készenléti állásokban lévő csapatait.

Bone kikötőjét ismét nagy eredménnyel támadták a tengely repülőgépei, amelyek 5 ellenséges repülőgépet lelőttek.

Tripolisz nyugati részében az utóbbi napokban lefolyt harcok alatt több mint 800 foglyot ejtettek a német csapatok.

Montgomery brit főparancsnok a legutóbbi napokban elszenvedett súlyos veszteségek hatására új látvány feladta további támadó terveit.

A Földközi tenger vidékén a németek január 25-e és 31-e között 59 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Roosevelt háborus kormányt alakít

Madrid, február 3

A Német Távirati Iroda közli a spanyol távirati iroda washingtoni értesülése nyomán, hogy Roosevelt valószínűleg háborus kormányt állít fel. Roosevelt megakarja szüntetni a haditermelés terén fennálló elviselhetetlen zűrzavart.

Laval beszéde

Vichy, február 3.

Laval francia miniszterelnök a mezőgazdasági testületek ülésén beszédet mondott Vichyben. Rámutatott arra, hogy az a mezőgazdasági válság, amely 1933—1935 között pusztított, már magában hordta a háboru csirait és már akkor látni lehetett, hogy a bekövetkező háboru Franciaország összeomlásához vezet.

Amikor a háboru szerencsétlenül ért véget Franciaország számára, nem maradt más út, mint a megegyezést keresni a győzövel. Ezzel a megegyezéssel azt akarták megakadályozni, hogy Franciaország és Németország ifjusága időről időre mindig a csatatéren találkozzék. A montoirei kézfogás nagy eredményeket ígért, azóta azonban súlyos tévedések történtek francia oldalon és Franciaország ma birodalom, flotta és katonaság nélkül áll.

Figyelmeztette Laval a francia népet a bolsevizmus veszélyére és hangoztatta, hogy ha Németország elveszítené a háborut, Franciaország is a bolsevizmus martalékává válna.

Beszéde végén kifejtette, hogy Európa nem ülhet Franciaország nélkül és kifejezte rendíthetetlen hitét Franciaország talpraállásában.

AMERIKÁBAN HADITERMELÉSI MUNKÁRA KÖTELEZIK A 18—38 ÉVES FÉRFIAKAT

Amszterdam, február 3.

(Német Távirati Iroda) Az angol hírszolgálat jelentése szerint április 1-től kezdve minden 18—38 éves amerikai férfinak kötelezővé teszi a munkát a haditermelési üzemekben. Aki nem hajlandó dolgozni, azt besorozzák katonának.

Uj! Papírkereskedés Uj! megnyit

Légo-papír, csomagoló papírok, papírzacskók, írószerek. Jóminőségű áru! Szolid árak!

Csak viszonteladóknak!

Szíves pártfogást kér

Pechloch József

Zombor, Basa-u. 4. — Gimnázium mellett.

BRIT LÉGITÁMADÁS NYUGATNÉMET-ORSZÁG ELLEN

Berlin, február 3.
A Német Távirati Iroda jelenti, hogy az angol légierők kedden a késő esti órákban támadást intéztek Németország nyugati része ellen. A lakosságnak veszteségei vannak. A bombák tüzeket és épületkárokat okoztak.

AZ AMERIKAI HADITENGERÉSZET SÜLYOS EMBERVESZTESÉGEKET SZENVEDETT A RENNEL SZIGETEKNEK

Tokio, február 3.
Tokióban közlik, hogy az ellenség a január végén lezajlott tengeri csatában, amelyre a Rennel szigeteken került sor emberekben is rendkívül súlyos veszteséget szenvedett, amennyiben az elsüllyesztett két csatahajó és 3 cirkáló hatezer főnyi legénységének a legnagyobb része a tengerbe veszett.

Amszterdami jelentés szerint az amerikai tengerügyi hivatal hivatalos jelentést adott ki a Rennel szigetek vidékén lezajlott tengeri és

légi csatáról, amelyben megállapítja, hogy mindkét félnek veszteségei voltak, de adatokat nem közöl.

TOZSO :

Japan már a múlt évben lerakta a biztos győzelem alapjait

Tokió, február 3.
Tozso japán miniszterelnök a képviselőházban feltett kérdésekre válaszolva beszédet mondott:

— Japánnak nincsenek területi igényei sem az Egyesült Államokkal, sem Délamerikával szemben — mondotta a miniszterelnök — mindamellett Japán mindaddig folytatja a háborút Amerika ellen, amíg az USA a japán háborus békát utjában áll. A továbbiakban hangoztatta a miniszterelnök, hogy Japán a múlt évben elért területi sikereivel már lerakta a biztos győzelem alapjait és biztosította a maga számára mindazokat az eszközöket, amelyek a siker ki-

vívásához szükségesek. Japán katonai ereje tüneményesen növekedik, míg az ellenség súlyos nyersanyag és szállítási nehézségekkel küzd, úgyhogy gyakorlatilag képtelen lépést tartani saját és szövetségei szükségleteivel. Leszögezte, hogy a japán nép nemzeti egysége és háborus elszántsága biztosítja a végső győzelemnek. Japán hadihelyzete napról-napra jobb és az ország egyre közelebb jut a végső győzelemhez.

Egy másik kérdésre kijelentette a miniszterelnök, hogy továbbra is megtartja a hadügyi tárcát.

A FINN ÁLLAMELNÖK MONDOTTA:

A nagyhatalmak háborus erőfeszítései csúcsponton Csak azok győzhetnek, akik mellett az igazság áll

Helsinki, február 3.
Rytti finn államelnök a parlamenti ülés szak megnyitása alkalmával mondott beszédében hangoztatta, hogy a háború egyre hevesebbé és kiméletlenebbé válik és a nagyhatalmak erőfeszítései a csúcspontokhoz közelednek, sőt egyes nagyhatalmak már túl is jutottak a csúcsponton. A háború köz-

vetlenül döntés előtt áll, sőt talán már folytak is a döntő harcok. A háború új területekre is kiterjedhet.

A finn államelnök azzal fejezte be beszédét, hogy Finnország továbbra is töretlenül elszántsággal állja a harcot. Függetlenül a hadiszerencse forgásától a győzelem azoké lesz, akinek oldalán az igazság áll.

Gandhi állapota aggasztó

Stockholm, február 3.
A svéd sajtó bombayi értesülései szerint Gandhi állapota napról napra rosszabbodik és orvosai aggódnak életéért. A hindu szabadság ösz harcosa hosszabb idő óta beteg és az utóbbi időben annyira rosszabbodott az állapota, hogy felépüléséhez csak kevés reményt fűznek.

AMERIKA LEFOGLAL ÉS ROSSZVASKÉNT HASZNÁL FEL 7 MILLIÓ MAGANGÉPKOCSIT

Amsterdam, január 3.
(Német Távirati Iroda) A brit hírszolgálat jelentése szerint Petterson amerikai államtitkár kijelentette, hogy a kormány tervbevette a használatonkívül lévő gumibroncsok valamint 7 millió magángépkocsi lefoglalását. A magángépkocsikat szétszedik és ócskavasként használják fel. Erre a lépésre a nyersanyaghiány készíti az amerikai kormányt.

A MANSz óbecsei fiókja nagyarányu munkásságot fejt ki

Tudósítónk jelenti: A MANSz óbecsei fiókja közgyűlésén Hody Istvánné elnöknő s az egyesület évi munkájáról előterjesztette a beszámolókat. A sebesült honvédek részére 360 drb tollpárnát és huzatot gyűjtöttek. A hadikórház részére másfél métermázsa háziszappant küldtek. Ezenkívül jelentős összeget fordítottak a gyermekfelruházási akcióra, s a honvédek részére 200 karácsonyi szeretetsomagot küldtek. Ez utóbbit a Baross Szövetség és a polgáriiskolák közreműködésével. A téliruha akció keretében egy nagy vagon téli gyapju és szőrme holmit gyűjtöttek. A belügyminisztériumtól 3000 pengő segélyt kaptak. Falchbart Károlyné a propaganda szakosztály vezetője közölte, hogy 30 alapító és 451 rendszeres taggal kezdtek meg a működést. Az Óbecsén hősihalált halt Medve Sándor csendőr sírjára sarkövet állítottak. Pecze Sándorné a szociális ügyosztály vezetője beszámolt a budapesti és óbecsei gyermekek kölcsönös nyaralási akciójáról és köszönetet mondott azoknak, akik a fővárosi gyermekeket vendégül látták. A nyár folyamán napközi otthonot állítottak fel, ahol 134 gyermek kapott teljes ellátást. E téren elismerés illeti Brankovics Gyuláné alelnöknőt és a gyermekek gondozásánál közreműködő lányokat. Dr. Balassa Pálné a csecsemővédelmi szakosztály jelentőségét ismertette. Az elmúlt évben 84 szülőanyát láttak el keletgyével. Sándor Lázárné az egyesület anyagi helyzetéről tett jelentést. Dr. Zelenay Miklósné a vigalmibizottság munkáját ismertette. A tiszteségéről lemondott dr. Zelenay Miklósné helyett Kiss Pálnét választották meg. Megalapították a leányszakosztályt, melynek elnöknőjévé Simon Mihálynét választották meg. Elhatározták továbbá, hogy a legközelebbi népművelési előadáson az egyesület alapítójának Tormai Cecile írónőnek az életét ismertetik.

A nagyvilágból

Az olasz trónörökös párnak leánygyermeké született. Mussolini miniszterelnök szives hangu táviratban fejezte ki szerencsekívánatait a trónörökös párnak és a királyi párnak.
Gibraltár vizein felrobbant egy angol előőrshajó. Vagy aknára futott, vagy torpedó találta érte.
Cuba és az Egyesült Államok között pót-egyezmény jött létre, amely a két állam katonai szerződését egészíti ki.
Japán új közigazgatási intézkedéseket fogantatosított a déli területeken. A Fülöp szigeteken és Burmában a benszülöttek közreműködésével dolgozik a katonai közigazgatás.

A Női Önk. Honv. Munkaszolg. Híradó Csoportja rendezésében a Kormányzóné Ófömméltósága segélyakciója javára

Február 7-én este 7 órakor
Délután fél 4 órakor
Mérsékelt helyárrakkal

Műsoros előadás

a városi színházban

Jegyek elővételben Köröm Testvérek ujságpavilonjában kaphatók

A háboru árnyékában:

Chile, a salétrom és a réz országa

A hossza 4.225 kilométer, a szélessége 350 és 170 kilométer között váltakozik. Valóságos országkigyó.

Területe 741.767 négyzetkilométer, lakosságát 1937-ben négy és félmillió lélekre becsülték. A Csendes-óceánnak néhány sziklamorzsa is Chiléhez tartozik: a Juan Fernandez-szigetek, a Husvét-szigetek, a Desaventuradak, végül Salas és Gomez. Értékük, gazdasági jelentőségük kevés. Jóformán semmi.

A FOLSZELETELT KIGYÓ

Észak-Chile túlnyomóan nagy része a forró égöv alá tartozik, de a nap tűzét a dél felől érkező hideg tengeráramlat és a csapadékban való szegénység kellemesen megszelidíti. Ezen az esőtelen északon csak a gyakori köd ajándékoz valami kis nedvességet. Ahol a hiányzó esőt mesterséges öntözéssel pótolják, a föld a banánt, a cukornádat és a trópusi gyümölcsöket is megtermi. Öntözés nélkül minden kultúrteny megfullad.

Sósivatag, kősivatag — ezek a tájnak leggyakrabban ismétlődő motívumai. És mégis, Chilének ez az északi szele adja meg az ország jellegét. Még hozzá nem is azzal, ami a föld fölött, hanem azzal, ami a föld alatt van. A salétrom a legpusztább, legkietlenebb vidéket is fölélikítette, akárcsak a szintelen arcot a pirosító. Észak-Chile öt tartománya mintegy negyven százaléka az ország egész területének, de a lakoságnak alig hetedrészét él csak ebben a köves, sziklás Szaharában. A legdélibb tartomány: Coquimbo már részben beelég a mérsékelt, esőben gazdagabb övezetbe és feltűnően hordja a más fekvés, más éghajlat bélyegét.

Közép-Chile klímája kellemes, mérsékelt-övi klíma. Az északi tartományok még melegek, de dél felé haladva egyre hűvösödik az éghajlat. Északon a pluviométer még mostohán méri a felhők nedvességét, délebbre már egyre bőkezűbben. A jórészt földműveléssel és állattenyésztéssel foglalkozó lakosság főleg a hosszantian elhúzódó völgyben és a partvidéken tömörül. Ezen a középső részen, Chile derekán — noha területe nincs is 23 százaléka az ország egész területének — él a lakosság négyötöde. Tíz hónap a nyár, két hónap: július és augusztus a tél.

Dél-Chilében sok az eső, sok az erdő, gazdag a növényzet. De a népesség gyér. És szegény. Az országnak ez a déli harmada a lakoságnak alig hat százalékát tudja csak eltartani. Ahogy délebbre és délebbre haladunk, a népsűrűség egyre ritkul. Óriási területeket találunk, amelyek teljesen lakatlanok. Ezeket csak az állatok és növények az „élőlények”.

A lakosság nagy többsége a bevándorolt spanyolok és a bennszülöttek keveréke. A tisztán megmaradt indiánok hozzájuk viszonyítva csak jelentéktelen morzsái a népességnek. A indián őslakosság százezer főre zsugorodott össze. Az rakuának az ugynevezett Frontera-ban, a Tüzföldön és a déli szigeteken élnek. Itt, délen és a perui határsámban más törzsekből is maradt mutató.

Európának jóformán minden országa küldött kivándorlókat Salétromországba. Legtöbben vannak a németek. Utánuk az angolok, franciák, svájciak, majd az olaszok, skandinávok és a többi országok „kiküldöttei” következnek. Északon a kínaiak és négerk se hiányoznak, újabb színeket rakva fel a különben is gazdag palettára.

AMIT A FÖLD AD

A föld bőkezű. Néhol valósággal tékozló. Az arany és az ezüst karrierjének beakonyodott, újabban a salétrom a primadonna, amely — a rézet kivéve — minden ásványi kincset mellékszereplővé, statisztává nyomott vissza. Borax, kén, jód, konyhasó mind ott vannak a kiviteli listán, de a salétromhoz viszonyítva egészen szerény részesedéssel kell beérniük.

Szén is van, vas is van és egy különös „ásvány”, a guano, csak petróleumot nem akar adni a chilei föld, pedig — különösen az ország

déli szegletén — sokat kutattak utána. Az eredmény gyenge.

A salétrom Chile fehér aranya. A salétromnak és melléktermékének, a jódnak kiviteli váma sok gondot vesz le a chilei állampolgárok vállairól. Az állami kiadásoknak több mint a felét ezek a vámbevételek fedezik. Tisztességes kvóta.

A salétromnak a tengerpart és a Kordillerák között elterülő többszáz kilométer hosszú száraz és kopasz sivatag az „otthona”. Tarapaca és Antofagasta tartományok. Ez a kő- és homok-Szihara Chile kincseskamrája. Ami Bolíviának az ón, Ausztráliának a gyapju, Argentínának a buza és a hus, az Chilének a salétrom. A salétrompompák úgy csillognak, mintha dör csipte volna meg, vagy mintha ezüstpapírral terítették volna le a földjüket.

A mezőgazdaság hozadéka mélyen alatta van a hányászat hozadékának. A megművelt terület kétharmada buza, a harmadik harmadon a zab, a dinnye, a tök, a hagyma, a dohány és más kultúrtenyenyek osztozkodnak.

Állattenyésztéssel a hosszú Chile minden vidékén foglalkoznak. A ló és a szarvasmarha mellett északon az öszvér és a szamár, középen a kecske, délen a juh a kedvencek. A Tüzföldön tenyésztett juh gyapjuhozamban Ausztrália legjobb, merinóiával is felveszi a versenyt. Chilei különlegességek a láma, amellyel terhet cipeltetnek és az alpaka, amelyet a gyapja miatt tenyésztenek.

Az ipari fejlődés üteme a világháború óta jelentékenyen meggyorsult. A gyáriparnak három nagyváros: Santiago, Valparaiso és Concepción a központjai.

SANTIAGO

A 800.000 lakosu főváros félezer méter magasan fekszik a 3091 méteres Cerro San Ramón lábánál. Nem fiatal város. 1941-ben ülte meg négyszázadik születésnapját. Alapítójának, Pedro de Valdiviának szobra köré legszebb, legilatosabb virágait ültetik a santiagoói kertészek.

NAGY SZÁMOK, HATALMAS OSSZEZEK BIZONYITJÁK, HOGY ERŐS NÉP VAGYUNK. MERT SEGITUNK EGYMÁSON ÉS ELSŐSORBAN A HONVÉD-CSALÁDOKON. ADAKOZZUNK!

Iván a szakács, átszöktette a szovjet mozgókonyhát

A háborította hadművelési területen hirletlen csönd lett: a bolsevista tüzéség abbahagyta a lövöldözést, a géppuskák kattogása is elhallgatott, egyszóval beállott a támadás utáni szokásos nyugalom. A dühödt bolsevista támadás után, amely összeomlott nehéz elhárító fegyvereink összpontosított tüzésében, gránátosaink megkönnyebbülten lélekzettek fel, mert az utolsó órák bizony melegen teltek el. Egyedül az örök és megfigyelők álltak éberben; s nem is hiába, mert egyszerre csak mozgást vettek észre az ellenséges vonalak előtt. Valami fekete-ség indult el állásaink felé, s egyelőre nem lehetett kivenni, hogy mi is tulajdonképpen. Talán bolsevista páncélos? Mindenesetre riadószülségre helyezték a páncélos elhárítást, s a géppuskákat is tüzkész állapotba tették. Aztán mikor mintegy száz méterre ért a különös mozgópont, már föl lehetett ismerni a sűrű hóésesen át is: kétkerékű taliga volt az, előtte két fardrad gebével, s rajta egy összehúzódkodott alakkal, aki ugyancsak szorgalmasan biztatgatta kedvetlen lovacskaát.

Az egész úgy nézett ki, mint egy ógörög harcokcsi: csak az volt a bökkenő rajta, hogy füstölgött rettenetesen. A géppuskák csövév hát szépen rátartották csak, s akkor vették le, amikor kiderült, hogy a furcsa alkalmatosság nem egyéb, mint egy szovjet mozgókonyha. Harso-

Nagy és romantikus mult van mögötte. Ho a Mapocho öntötte el, hol a földrengés bánt el vele. De Santiagót újra és újra felépítették. Mindannyiszor szebbre, nagyobbra pompázóbbra.

A mai Santiago nagyobb területen fekszik mint Párizs. Építői nem takarékoskodtak a helylyel. A santiagoói házak — a belső városrészeket nem számítva — jórészt egy-, legfeljebb kémeleletesek, tágas patiókkal, ahogyan a spanyol házakat építik.

Néhány esztendő előtt a vasbeton is bevonult Santiagóba és a város azóta felfelé terjeszkedik. Felhőkarcolói nem érik ugyan el az északamerikai felhőkarcoló magasságát, de a tizenkét- és tizenötmeletes paloták egyre sűrűbben ágaskodnak ki az aszfaltból. Házóriások az egyemeletes háztörpék mellett.

Szűk utcák és széles utcák, kis terek és nagy terek, Santiagóban mindentől van választék, mint egy jól felszerelt áruházban.

A hat kilométer hosszú, száz méter széle Alameda a világ egyik legpompásabb utvonala a santiagoóiak nem ok nélkül büszkének rá. Hivatalosan Avenida de las Delicias-nak, „a gyönyörök avenue”-jének hívják, de chileiek röviden Alamedának becézik. A szép fákkal és csunya szobrokkal — nagyon szép fákkal és nagyon csunya szobrokkal — díszített utvonala Mapochoon egy eliszaposodott és feltöltött ágának ágyában épült.

A város dísztere a tágas és nagyszerű Plaza de Armas. Belőle ágaznak ki az üzleti negyed legelőkelőbb, legforgalmasabb utcái.

A Santa Lucia-hegy kopaszságát 1872-ben kezdték el gyógykezelné. Eredményes kura volt. A Santa Lucia ma dus és bozontos zöld üstököl hord, kopaszságára csak a régi metszetek emlékeztetnek. Egyetlen roppant függökert ma a Santa Lucia, olyan fényűző, hogy mellette Semiramis híres babylóni kertjei is elbujhatnak.

Santiago utcái kelet felé csodálatos díszletet kaptak háttérül. Nem festett díszletet, valódit. A Kordillerák hóval prémezett, hermelinköpenybe burkolódzó sziklafalait. A hegy alkonyatkor a legszebb, amikor kékes ködök lebegnek a lábainál. A köd egyre magasabba és magasabba vonul, amíg csak fel nem jut a csúcsokig, mintha láthatatlan kezek függönyt terítenének rá éjszakára.

Pajzs Elemér.

gó nevetés tört ki; egy-kettőre leemelték a gubbaszkodó szakácsot, akiről azt hitték, hogy eltevédt. Iván azonban — így hívták a bolsevista konyhaművészt — hamarosan elárulta, hogy cseppet sem tévedett el; nagyon is jól ismerte a vidéket. Más baj volt: a szovjetkatonáknak ugylátszik nem nagyon izlett az Iván által összeszekotyvasztott étel, a hangulat különben is mind rosszabb lett, a legutolsó támadás után pedig egyenesen kibírhatalan lett, úgy, hogy Iván elhatározta a szökést. Sértett önérzetében magával hozta az egész konyhát: hadd kóstolják meg ideát, mit tud egy bolsevista szakács...

(TEK)

BOSNYÁK JÓZSEF

könyvnyomdja
ZOMBOR
Csuhás Benő 3

izléses és modern
nyomtatványokat
készít jutányos áron

Pontos kiszolgálás
TELEFON 213

Ünnepélyes külsőségek között adták át a forgalomnak a kulai vasbeton hidat

Dr. Deák Leó főispán hangoztatta a magyarság és a nemzetiségek összefogásának szükségességét - Megnyitotta a főispán a Szociális Missziótársulat iparművészeti kiállítását is

Kulán Gyertyaszentelő Boldogasszony napján fényes ünnepségek között adták át a forgalomnak dr. Deák Leó főispán az új vasbeton közúti hidat. Az ünnepségeken nagyszámban vettek részt nemcsak Kula, hanem a környékbeli községek lakói is.

Az ünnepség ünnepi szentmisével kezdődött a róm. katolikus templomban. Az istentiszteleten résztvett dr. Deák főispán, vitéz dr. Bajsay alispán, tisztküldöttség, a helyi hatóságok képviselői, a hazafias és társadalmi egyesületek küldöttségei, a vidéki küldöttségek és a hívők nagy száma. A Szentmise után zászlók alatt vonultak fel a tűzharcosok, leventék, turáni vadászok és társadalmi egyesületek a hidig, amelyet gazdagon díszítettek nemzetiszínű szalagokkal. Több ezer főnyi közönség sorakozott fel a hid körül. A Hiszekegy után Ferenczy budapesti főmérnök, az új hid építője üdvözölte a megjelent előkelőségeket és a közönséget, majd felkérte dr. Deák főispánt, adja át a hidat a forgalomnak.

Dr. Deák főispán nagy érdeklődéssel hallgatott beszédében mindenkinek előtt vitéz honvédségünk hősi harcairól és szövetségeseink nagyszerű helytállásáról emlékezett meg és hangoztatta, hogy honvédségünk nyugodtan harcolhat kinn az orosz mezőkön, mert idehaza éberen őrködünk a belső rend nyugalma felett és szinte éjjel-nappal folyik az építő munka, hogy mire hős honvédeink Isten segítségével győzelmesen hazatérnek, láthassák, mit teremtett az ottan. Ez a hid két pillérével ölelő karként fogja át a csatorna két partját. Isten segítségével így kell összelelezniük nemzetiségeinknek is a magyarsággal. Alkossunk hidat egymás felé és fogjuk meg egymás kezét.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr.

Keller Lőrinc kir. közjegyző mondott köszönetet a m. kir. kormánynak és a kormány jelenlévő képviselőjének, dr. Deák főispánnak a hid gyors felépítéséért. Hangoztatta, hogy rövid három hónap alatt épült fel a pompás hid, amely Észak- és Délbácskát köti össze. Kitért a belső arcvonal szilárdságára és hangoztatta, hogy a külső és belső arcvonal helytállása biztosítéka a győzelemnek.

Ezután a főispán átvágta a hid két pillére között kifeszített nemzetiszínű szalagot, majd dr. vitéz Bajsay alispán, Fonyódy műszaki főtanácsos és dr. Lielly Pál főispáni titkár kíséretében elsőnek haladt át az új hidon és ezzel megnyitotta a forgalmat. Utána zeneszó mellett a hazafias és társadalmi egyesületek és a nagyközönség haladt át a hidon.

A főispán a hidavatási ünnepségek után kíséretével a Zöldkert vendéglőbe ment, ahol megnyitotta a kulai Szociális Misszió jótékony célú iparművészeti kiállítását. A kiállítás tiszta jövedelmét a Főméltóságú Asszony akciója keretében a honvédcsaládoknak juttatják.

Azok a munkások, akik a hidat építették, a hid felavatása alkalmából közebédet rendeztek. Erre az ebédre meghívták dr. Deák főispánt is kíséretével együtt. A főispán megjelent az ebédnél és buzdító szavakat intézett a munkásokhoz. Hangoztatta, hogy nálunk nincs osztálykülönbség és mint az elkészült hid példája is bizonyítja, az értelmiség és munkás réteg egymásra van utalva. A mérnökök nem tudtak volna hidat építeni munkások nélkül, sem a munkások mérnökök nélkül. Az együttműködés viszont mindig áldást hoz.

A munkások hosszasan ünnepelték dr. Deák főispánt, aki a délutáni órákban utazott vissza Zomborba.

Nagy sikerrel folyik Zomborban a gyűjtés a honvédcsaládokért

A városi tisztviselők példaadó áldozatkészségről tettek tanúságot

Zomborban hétfő óta nagy lendülettel folyik a házkénti gyűjtés annak az akciónak a

javára, amelyet a Főméltóságú Asszony indított a honvédcsaládokért. A gyűjtők házról-házra járnak és mindenkit felszólítanak arra,

hogy lelkiismerete és anyagi tehetsége szerint adakozzék a nemes célra. Zombor társadalmának megértette a felhívást és mindenki adakozik. Sokan olyanok, akik tökéletesen átérték, milyen nagyfontosságú, hogy harcoló hőseink otthonmaradt hozzátartozóit a lehetőség végéig határáig ellássák nemzet, anyagi erejükön felül is adakoztak, igaz ugyan, hogy akadtak olyanok is, akik nem erőltették meg a pénztárcájukat. Ez lelkiismeret kérdése. Szükséges még egyszer hangsúlyoznunk ezekkel kapcsolatban, hogy most nem jótékonyaságról van szó, hanem kötelességteljesítésről. Még hozzá olyan kötelességteljesítésről, amely az arra legérdemesebbek, a honvédcsaládok, céljait szolgálja.

Zombor városi tisztviselői példaadó áldozatkészségről tettek tanúságot a gyűjtés folyamán, amennyiben önkéntes felajánlás útján a következő összegeket juttatták az akció céljaira. A VI. fizetési osztálybelies 50, a VII. 40, a VIII. 25, a IX. 20, a X. 15, a XI. fizetési osztályba tartozók pedig 10 pengőt. A fizetési osztályokba nem soroltak 5 pengőt adományoztak. Ezek az összegek a havi törzsfizetés 10-12 százalékát teszik ki.

Országos bokrétás-est Zomborban

Hét vármegye kilenc falujának fiatalosága mutatkozik be városunkban

A városi Iskolánkülső Népnevelési Bizottság ismét nem mindennapi szenzációval kedveskedik közönségünknek.

Az országos Magyar Bokrétá-Szövetség febr. 10-én és 11-én, a jövő hét szerdáján és csütörtökén 120 főnyi csoportjával Bokrétás estet fog rendezni a Városi Színházban.

Két erdélyi körut után a Délvidék került sorra és hét vármegye kilenc falujából jönnek hozzánk a magyar lányok és legények, hogy ősi erejű és eredetű népdalaikkal, táncaikkal, szokásaikkal gyönyörködtesse bennünket s hogy szíves népviseletük pompázó tarkaságával el-

hozzák a messze magyar vidékek testvéri köszöntését.

A több, mint 120 főből álló legény- és leány csoport az ország legkülönbözőbb vidékeiről való fiatalságból tevődik össze. Borsód megyéből a mezőkövesdiek jönnek, Csongrád megyéből a tápéiak, Kolozs megyéből a somogyudvarhelyiek, Vas megyéből a perenyéiek és Bács megyéből a bácskertesiek és doroszlóiak. Valamennyien jellegzetes népi öltözetükben fognak szerepelni.

A ritka látványosságot ígérő, nagyszabású előadás iránt minden biztonnal oly nagy lesz az érdeklődés, hogy teljesen indokolt a Népnevelési Bizottság azon intézkedése, mely szerint két egymás után következő napra biztosította a nagyszabású bokrétá vendégszereplését: febr. 10-re és 11-re.

Az előadásokat a Városi Színház terében fogják megtartani este 7 órai kezdettel.

Jegyek elővételben a Schlotzer-féle könyvkereskedésben kaphatók. A nagy érdeklődésre való tekintettel ajánlatos a jegyek minél előbbi lejegyzése.

A Népnevelési Bizottság a részletes műsort és a helyárak pontos ismertetését falragaszokon is fogja közölni.

Kubikos-kongresszus

A Nemzeti Munkaközpont, amely az ország 35.000 főnyi kubikos munkásságát tömöríti táborában, vasárnap Szegeden tartotta meg negyedik országos kubikos-kongresszusát. Az országos kongresszuson az egyes kormányzati tárcák képviselőin kívül megjelent Tukacs Sándor szegedi főispán. A kongresszus tárgysorozatán szerepelt a kubikos szakmai országos elnökség beszámolója az eddig elért eredményekről. Az eredményeket Gulyás Imre titkár ismertette. Ennek során köszönetet mondott a közellátási miniszternek, amiért a múlt esztendőben a kubikosmunkásság élelmezésének zavartalanságát mindenütt biztosították. Rámutatott arra, hogy 1943-ban ismét lesznek megfelelő munkakalkulációk, amelyeknek megszervezését sürgette. Az előadáshoz több szegedi, békési, sarkadi, mezőtúri kubikos munkás szólott hozzá, majd elfogadták az előterjesztett határozati javaslatokat, amelyekben kérik a kubikos munkabérek megállapítását, a biztosítási sérelmek orvoslását, a kubikosok felügyelői karának kiképzését, munk ellenőrző bizottság alakítását, utazási kedvezmények biztosítását és több más szakmai kérdés teljesítését. Turi A. László titkár előadásában a kubikosság szakmai rendezésének szükségességére mutatott rá. Kubikoskataszter felállítását és a kubikosság szakszerű utánpótlásának biztosítása érdekében tanfolyamok rendezését tartja szükségesnek. Rosta Lajos országgyűlési képviselő, a NMK szegedi elnöke, a szegedi gondolat összefogó erejének jelentőségét hangsúlyozta. A kongresszust délben félbeszakították. Ekkor Rosta Lajos képviselő vezetésével a kubikosmunkásság katonás sorokban a Hősök Kapujához vonult, ahol a kubikos-társadalom árválányhajás, kékszalagos koszoruját Lénárd János dr. képviselő helyezte el az egyik katonaemlékmű alapzatánál. Délután folytatta a kongresszus tanácskozásait és ennek során Gombás Kálmán és Noé Lajos voltak az előadók.

KOCSMÁBAN

Pista: Kérek egy féldeci szilvóniumot.
Kocsmáros: Tessék!
Pista (megissza): Mibe kerül?
Kocsmáros: Semmibe, Pistukám, ezt azért adom, mert a multkoriban segédkezél az anyósom elleni harcokban.
Pista: Akkor kérek ezen az alapon még egy decit.

KELLEMES KOZLÉS

Orvos: Hiszen mondtam már, hogy rossz a mája és a veséje, de arra a pár hónapra, amíg még élni fog, talán elég lesz.

Hírek:

AZ OTI KÖRZETI ORVOSA: Felsőváros dr. Szabó Endre, Flórián utca 8., második és harmadik körzet orvosa dr. Ripp Miklós, Deák Ferenc krt. 45. — **UGYELETES VÁROSI ORVOS:** Dr. Kontsek Ferenc, Szenteleky Kornél utca 12. Tel. 331. **UGYELETES GYÓGYSZERTÁR:** Városi gyógyszertár, Szt. György tér.

Autóbuszjárat a Vadászkürt szállótól a vasútállomáshoz:

Reggel: 3.10, 4.10, 5.20, 8.15, 11.00.

Délután: 12.00, 13.05, 14.20, 15.15, 16.50.

Este: 20.00, 21.10, 22.40.

Csátalja a honvédekért. A csátaljai leventék a harctéren küzdő honvédek részére 700 csomag dohányt, 2000 cigarettát és 1 láda kolbászt és szalonnát gyűjtöttek. Ezenkívül 27 kisláda-ban a csátaljai honvédeknek küldtek szeretet-adományokat, melyek a Levente Központ útján kerülnek a frontra.

Elbeszélés pályázat. A Biztosító Intézetek Országos Szövetségének elnöksége jutalom-pályázatot hirdet népszerűen megírt színes elbeszélésekre, amelyek meséjükkel és stílusukkal kiválóan alkalmasak arra, hogy meggyőzzék az olvasót a biztosítás megkötésének szükségességéről. A BIOSz elnöksége által a propagandában jól felhasználhatónak talált elbeszélések tárgykör szerint a következő összegekkel jutalmaztatnak: 100 pengővel a tökéletes elbeszéléssel, a kiházasítási biztosítással, a katonai szolgálati költségek, vagy főiskolai tanulmányi költségek biztosításával, végül a haláleseti biztosítással foglalkozó elbeszélések; 75 pengővel a mezőgazdasági és egyéb szavatossági, valamint balesetbiztosítás tárgykörével; 50 pengővel az épületek, berendezési tárgyak, mezőgazdasági élő és holt felszerelés, valamint a termények tűzbiztosítása, vagy jégbiztosítás, vagy betöréses-lopásbiztosítás, vagy tenyészállat biztosítás tárgykörével foglalkozó elbeszélések. A felsorolt tárgyköröket külön-külön feldolgozó elbeszélések terjedelme kb. 500 szó, de legkevesebb 300 szó lehet. Egy pályázó több elbeszélést is beküldhet március 31-ig ajánlott levélben, az író nevének és pontos lakcímének feltüntetésével a BIOSz elnökének címére (Budapest, V., Deák Ferenc utca 16/18). A pályázók a határidő lejártától számított 30 napon belül megkapják a döntést: a jutalomdíjat, vagy a visszaküldött kéziratot. A jutalmazott elbeszélések a BIOSz tulajdonába mennek át.

Gyermekek.

önként kéri a hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitűnő és fájdalom nélkül hat. Darmolt adja Ön is gyermekeinek **DARMOLO**

A „Csókos huszárok” Bácskossuthfalván. Tudósítónk jelenti: A bácskossuthfalvai Levente Egyesület nagy sikerrel mutatta be Alföldy Géza énekes szindarabját, „A csókos huszárok”-at. A női főszerepben Dormán Erzsike, a férfi szereplők közül pedig Laki László nyújtott különösen értékes alakítást. Általában azonban minden szereplő igen ügyesen oldotta meg a feladatát. Szerepeltek: Kurucz Lajos, Hallgató Juliska, Mohácsi Eta, Kasza Lajos, Beredit Lajos, Ocskó György, Szücs László, Lovas Mihály, Gulyás József, Hegyaljai Mária, Kovács Lajos és Magyar József. Az előadás közel ezer pengő tiszta jövedelmét a fronton küzdő honvédek hozzátartozóinak a felsegélyezésére fordítják. A jólsikerült előadást Gereben Sándorné és Otterbein Józsefné rendezte.

Munkásszerencsétlenség Ujverbáson. Tudósítónk jelenti: Riesz Henrik 34 éves cementgyári munkás egy betoncső elraktározása közben szerencsétlenül járt. A nehéz cső kezére esett, úgyhogy jobb kezefejét teljesen összelapította.

Budapestre utazott dr. Deák főispán. Dr. Deák Leó Bács-Bodrog vármegye és Zombor és Ujvidék thj. városok főispánja hivatalos ügyeinek elintézése végett Budapestre utazott.

Véres verekedés közben leszúrtak egy vendéglőst a szabadkai határban. Szabadka határában lévő Györgyén pusztán véres verekedés játszódott le. Katrinka Miklós vendéglős összeszólkkozott Dulics Károly gazdálkodóval, majd véres verekedés támadt közöttük. Dulics előbb bittal leütötte Katrinkát, majd előrántott késével öt sebet ejtett a szerencsétlen emberen, akit súlyos állapotban szállítottak a szabadkai kórházba. A csendőrség a verekedés ügyében folytatja a nyomozást, Dulics Károlyt letartóztatták.

A bajmoki mezőgazdasági tanfolyam záróvizsgálója. A bajmoki mezőgazdasági tanfolyam záróvizsgáját ünnepélyes keretek között tartották meg. A záróvizsgát Pethő Flóris előadó vezette le és a megye részéről dr. Udvarnokai Lehel gazdasági felügyelő jelent meg, aki tartalmas beszédet intézett a hallgatósághoz. Hegedűs Lénárd pápai kamarás szólalt még fel, dicséretben nyilatkozva azokról a növendékekről, akik a haladás és művelődés szolgálatában álltak.

Kijátszották a zsidótörvényt. A jánoshalmi járási főszolgabíró, mint I.-foku rendőri büntetőbíró a bornagykereskedői felszerelés bejelentéséről szóló rendelet kijátszása miatt Schmelcz Salamon jánoshalmi bornagykereskedőt 30 napi elzárásra és 8000 P pénzbüntetésre, Schmelcz Zsigmond kereskedőjét pedig 15 napi elzárásra, dr. Schmelcz József ügyvédet 2000 P pénzbüntetésre ítélte a zsidók gazdasági tevékenységét korlátozó rendelet kijátszása miatt.

Próbálja ki a szerencséjét.

Vegyen osztálysorsjegyet az 5 osztályra.

SZTRILICH SANDOR
osztálysorsjegy főárusítónál

ZOMBOR, Kossuth utca 16

A MÉP kulai szervezete panasznapokat tart. A Magyar Élet Pártja, kulai szervezete Kulán minden csütörtökön d. e. 9—11 óráig panasznapot tart, a kulai Iparoskör által átengedett helyiségben.

Csantavéri hírek. Tudósítónk jelenti: Csantavéren a Főméltóság Asszony felhívására megindított gyűjtés befejezés előtt áll és eddig 15 ezer pengő eredményezett. — A KALOT ifjuság jólsikerült teaestet rendezett. A MANSz műsoros estét rendezett a Dankó féle vendéglőben. — Az asztalosok legutóbbi értekezletén gyűjtést rendeztek, egyik szaktársuk, Gubena József családos mester részére, aki már három hónapja súlyos beteg. A gyűjtés eredményét, 112 pengőt a beteg iparoshoz juttatták. — A szabadkai és a csantavéri villanytelep között megbeszélések folynak. Ha eredményre vezetnek, Csantavér villanyhálózatát Ormónál a szabadkai hálózatba kapcsolják. Ez a csantavéri fogyasztókör számára előnyös lenne, mert nappal is áramszolgáltatás állna rendelkezésére, míg jelenleg csak az esti órákban égne a villanyok.

Ezer pengő értékű árut vittek el a betörők egy ujvidéki kereskedésből. Bánics Mita ujvidéki fűszerkereskedő feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek betörték lakásának uccára nyíló ablakát, azon át a lakásba, majd a kamrába hatoltak és körülbelül 1000 pengő értékű árut vittek el tőle. A nyomozás folyik a tettesek kézrekerítésére.

Ozv. Dedics Csedomirné, szül. Harmat Margit, ugy a maga, mint rokonsága nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti, hogy szeretett férje, illetve rokon **DEDICS CSEDOMIR** borbélymester 61 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 4-én délután 3 órakor lesz a Csihás Benő utca 19 számú evangélikus és a nagy szerb temetőben lévő családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Zombor, 1943. február 3-án.

A szegedi Tábla helyben hagyta az ujvidéki betörők büntetését. Mint annakidején köztudott, Schneuffer Sándor és Keserü Béla volt rendőrök elhagyott lakásokat fosztogattak Ujvidéken. A lopott holmit Gyarmati László ujvidéki cipőfelsőrész készítő vette meg tőlük Szabó III. Imre rendőr fedezte fel az akkor még szolgálatot teljesítő Keserü és Schneuffer üzleit és feljelentést tett ellenük. Az ujvidéki törvényszék Keserüt 3, Schneuffert pedig 2 és fél évi fegyházra ítélte. Ezenkívül Bullás Ferencet és Dobai Ferencet 7—7, Purás Györgyöt pedig 6 hónapi börtönbüntetéssel sújtotta, mert egy alkalommal mint próbarendőrök tettenéül Schneuffert, de Keserü felszólítására szabadon bocsátották. Gyarmati Lászlót tulajdon elleni kihágásban mondotta ki bűnösnek az ujvidéki törvényszék és 21 napi elzárásra ítélte. Felebezés folytán került az ügy a szegedi Táblához, amely Gyarmati Lászlót orgazdaság büntetésében mondotta ki bűnösnek és 10 hónapi börtönrre ítélte, míg Purás Györgyöt felmentette, mert beigazolást nyert, hogy ő már nem volt jelen, mikor Schneuffert szabadon bocsátották. A többiek büntetését a Tábla helyben hagyta.

Uj vezetőséget választottak a bácskossuthfalvai Turáni Vadászok. Tudósítónk jelenti: A Turáni Vadászok bácskossuthfalvai csoportja rendes közgyűlésén a következő új vezetőséget választotta meg: Elnök Novoth József, társelnökök Kása Ernő Tibor és Tóth József (bognár), ügyvezető elnökök Nemes Sándor és Horváth Gyula, alelnökök Soós Balogh Sándor és Juhász János, titkárok Ágyas Lajos és Szigethy Ferenc, jegyző Tipold Pál, ellenőrök Schweitzer Elemér és Csákvári Ferenc, pénziárnok Farakas Béla, számvizsgálók Szakáll Aladár, Schumacher János és Facsar Sándor, háznagy Gereben Sándor, ügyész dr. Rácz Jenő, A lövész-század parancsnoka Egyed Gyula, a lovas szakasz parancsnoka Schweitzer Elemér. Az új választmány tagjai Egyed Gyula, Lak János, Varga János, Kiss Antal, Csete László, Szücs Bálint, Faragó Ferenc, Schüll György, Gyarmati József, Mohai Mihály, Kurucz Lajos, Natkai Dezső, Balogh János, Ambrus János, Besnyi József, Banai József, Bada István, Czibere János, Dormán Lajos, Puhallák József, Szücs Lajos, Fütő János, Majoros József, Juhász András, Hálasi Sándor és Kovács Lajos. Az új vezetőséget Egyed Gyula és Kása Ernő Tibor üdvözölték, majd Novoth elnök mondott köszönetet a közgyűlésnek s ígéretet tett arra nézve, hogy a jövőben még fokozottabban erővel fognak munkálkodni.

A gádori Levente Egyesület vasárnap műsoros estét és táncmulatságot rendezett a hadbavonult honvédek hozzátartozóinak segélyezésére. A Híszkegy elhangzása után a jólsikerült estét Kertész Kálmán levente körzetparancsnok hatáson szép beszéddel nyitotta meg. Utána a leventék szavaltokat, dalokat és szavaló kórus számokat adtak elő nagy sikerrel. Az estét Zana Kornélia tanítónő nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel rendezte. A 347,24 pengő tiszta bevételt, az ugyanezen célra a községben folyamatosan levő gyűjtéshez csatolták. A községben eddig a hadbavonultak hozzátartozói segélyezésére több mint 3.000 pengőt gyűjtöttek.

Tűzveszélyből mentették ki Jánoshalmán az ujszülött ikreket. Rendek Mihály jánoshalmi községi rendőr családjába, nyolc élő gyermek mellé, ikreket hozott a napokban a gölya. Az ujszülött ikrek élete halálos veszedelemben került. A hajnali órákban arra ébredt fel Rendek Mihály családja, hogy a konyhából erős füst tödül a szobába és ropogva, de láng nélkül ég a konyha menyezete. Felriasztották a szomszédokat, kipakolták a konyhából, hamarosan megérkeztek a tűzoltók is és a konyha menyezete megbontása után rövidesen sikerült elfojtani a könnyen veszedelmessé válható szobátüzet. Míg a ház népe és a szomszédok a konyhában a tűz elfojtásán fáradoztak, addig a szoba ablakán át szerencsésen kimentették a kis ikreket. Mint a vizsgálat megállapította, a mennyezet tüzet a helytelen építkezés folytán a kéményből kipattanó szikra okozta.

Az iparosság bajtársi szolgálata

Irta: Kovalóczy Rezső dr.,
az Ipartestületek Országos Központjának főtitkára

A háborús gazdaságpolitikában a kézművesipar legfontosabb feladata a gazdasági hadviselés szolgálata, a kézművesipari termelő üzemek munkafolytonosságának biztosítása, kapacitásának lehető teljes kihasználása. Ma minden kézművesiparos műhelye tulajdonképpen hadiüzem a nemzet önvédelmi hardában, a belső és a front, a közellátás és a katonai szükségletek ellátása terén.

Ma már a megnagyobbodott ország területén 265 ezer önálló kézművesiparos dolgozik, akiknek munkája kb. két milliárd pengő évi termelési értéket képvisel. Ennek az úgy gazdasági, mint nemzetpolitikai és nemzetvédelmi szempontból jelentős munkának fenntartásához fűződő közérdek szükségessé teszi a hadbavonult iparosok érdekeinek messzemenő gondozását és a hozzátartozóknak hathatós támogatását a mesterek bevonulása következtében eláruló üzemek kényszerű leállításának elhárítása érdekében.

A hadbavonult iparosok érdekeinek gondozása terén a kormányzat már eddig igen sok jelentős rendelkezést hozott. Ilyenek a családi segély, a műhely felmondásának tilalma, az otthonmaradottak soronkülső ellátása, az adóterítésre vonatkozó intézkedések. Ide tartozik az iparügyi miniszternek ama rendelkezése, hogy az iparukat továbbfolytató hadbavonult iparosok üzemei részéről benyújtott anyagigénylési kérelmeket soronkívül kell elintézni és első helyen kielégíteni.

A kormányzati intézkedések mellett igen jelentős bajtársi szolgálatot teljesít a hadbavonult iparoskörtársak érdekében ma ga az iparosság az összetartás, a szervezkedés, az önszegély erejével. Az Ipartestületek Országos Központjának felhívására az ország csaknem minden ipartestületében, valamint a felvidéki ipartársulatokban segítő bizottságok alakultak, amelyeknek feladata, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel lehetővé tegyék a hadbavonult iparosok üzemeinek fenntartását. Utbaigazítással, tárdáccsal állanak a bevonult körtársak hozzá tartozóinak segítségére, úgy az anyagbeszerzés, munkaszerzés, értékesítés, hitelezés terén. Ha csak lehetséges, szakképzett

iparos közreműködésével, ha kell kirendelésével biztosítják azt, hogy az üzem le ne álljon. Emellett a segítő bizottságok az e célra egybegyűjtött alaphoz pénzübeli támogatást is nyújtanak, szem előtt tartva, hogy ezzel is elsősorban az üzemek fenntartását szolgálják. — E segítő bizottságok a régi cégek legnemesebb hagyományainak szellemében a kartársi összetartás szellemében, igaz magyar érzéssel működnek és már eddig igen szép eredményeket értek el. Az egyes ipartestületek a helyi és szakmai viszonyok gondos mérlegelésével maguk állapítják meg a támogatás módját és mértékét.

Az eddigi adatok szerint az ipartestületi segítő bizottságok mintegy félmillió pengő segélyt folyósítottak a hadbavonult iparosok hozzátartozói részére. Egyedül a kolozsvári ipartestület 30 ezer pengőt gyűjtött össze, a budapesti férszabók ipartestülete 97 hadbavonult iparos 205 hozzátartozóját eddig közel tízezer pengő összeggel támogatta. A szatmárnémeti ipartestület pl. az összeadott kilencezer pengőt kitevő alaphoz eddig hatezer pengőt folyósított. Megható példáját nyújtják a kisebb ipartestületek is a kartársi összetartásnak és bajtársi együttérzésnek. Annál tiszteltemelendőbb az iparosság az a bajtársi szolgálata, mert az egybegyűjtött összegeket önkéntes hozzájárulások, közadómódjára be nem hajtható tagdíj pótlékolás, gyűjtés, kultúrestélyek jó védelme címén szedték be.

A bevonult iparostársak hozzátartozóinak ily támogatása sok gondot, terhet enyhített, de egyben lehetővé tette igen sok bevonult iparos üzemének fenntartását. Amint pl. a gyulai ipartestület írja: »Fegyelmzett táboroként állunk a központ mellett, mert ebben a kérdésben nem tudjuk az iparosságot másként elképzelni, mint egy tömör, megbonthatatlan komoly egységet».

A magyar kézművesiparosságnak ez az országos mozgalma, amely az egyéb munkákkal amugy is túlterhelt ipartestületek és felvidéki ipartársulatok lelkes bajtársi szolgálatának eredménye, igazolása annak, hogy a kézművesiparosság a háború minden nehézségét és megpróbáltatását a jobb jövőbe vetett rendületlen hittel viseli és munkáját nemzeti, gazdasági kulturális hivatásának teljes tudatában végzi.

Az értékforgalmiadó új tétele

A pénzügyminiszter az értékpapírforgalmi adó tételének új megállapításáról az alábbi rendeletet adta ki:

Február 1-től kezdve értékforgalmi adó fejében az ügylet tárgyának értékéhez képest annak minden megkezdett 100 pengője után a következő adó jár:

1. Az osztalékpapírokra (részvényekre, stb.) és a nyereményközlőkötvényekre vonatkozó ügyleteknél:

a) ha az ügylet letételezésre kötötték 80 fillér, b) ha az ügylet nem letételezésre kötötték és az ügylet olyan felek

között jött létre, akiknek mindegyike iparszerűen foglalkozik — iparigazolvány vagy iparendély alapján — értékpapírforgalmi ügyleteknél 1 pengő 20 fillér, c) az a)–b) pontban nem említett esetekben 1 pengő 60 fillér.

2. A magyar államadóssági kötvényekre és minden egyéb az 1. pont alá nem tartozó értékpapírra vonatkozó ügyletnél 40 fillér.

3. Letételezésre kötöttéknek az 1900. XX. tc. 14. paragrafusának megfelelően az olyan ügyletek tekintendők, amelyeket a

szereződő felek a letételező irodánál letételezés végett bejelenteni tartoznak, amelyek után az adót a letételező végett történt bejelentés alapján a letételező iroda (Budapesti Giro- és Pénztár Egylet Részvénytársaság) szedi be.

Bérszántógépek hatósági igénybevétele

Több beérkezett panasz alapján a miskolci Gazdakamara felterjesztéssel élt a földművelésügyi miniszterhez, mert a bérszántást végző traktortulajdonosok a hatóságilag megállapított áron nem voltak hajlandók a bérszántást végezni. A földművelésügyi minisztertől vett értesítés szerint az ilyen szántógépeket honvédelmi dologi szolgáltatás címén mezőgazdasági munkálatok végzésére igénybe lehet venni. Az erre vonatkozó rendelet: 2620—1941. M. E. 196.900—1941. F. M. és a 112.000—1942. F. M. sz. rendeletek.

Gondoskodnak a szőlőmunkások ellátásáról

A Magyar Szőlősgazdák és Hegyközségek Országos Egyesületének ülésén, amelyen a terménybeszolgáltatás új rendje és a szőlősgazdaság munkásproblémái voltak a napirenden, felszólalt Konkoly-Thege Sándor államtitkár is és a szőlőmunkások élelmezésének kérdésével kapcsolatosan bejelentette, hogy a földművelésügyi kormány mindent elkövet a szőlőmunkások elvégzésének megfelelő biztosítására és az időszerű szőlőmunkások élelmezésének megnyugtató megoldására. A szántóföldnélküli szőlőgazdaságok különleges helyzetét a minisztérium továbbra is figyelemmel kíséri és a Közellátási Hivatallal megtárgyalja a részletkérdések legcélszerűbb megoldását.

A községi előjáróságok ellenőrzik a szappan arányos szétosztását

Mint a »Közellátás Levelesládája« közli, a 631.493—1942. számú körrendelet értelmében a szappan árusítására kijelölt kereskedők kötelesek a címükre érkezett szappanpárkudeményeket — még az áru eladásának megkezdése előtt — a községi előjáróságnak bejelenteni, hogy az előjáróság az arányos elosztást biztosíthassa, illetve a kellő ellenőrzést gyakorolhassa. Azok a kereskedők, akik ennek a bejelentési kötelezettségüknek nem tesznek eleget, a szappanárusításból kizárhatók.

Baross hír

Adóbevallás az 1942. évre

A zombori m. kir. pénzügyigazgatóság 5.200/II. 1943. számú rendelete alapján az 1943. évi általános kereseti adóra, továbbá az 1943. évi jövedelem- és vagyondóra vonatkozólag legkésőbb 1943. évi február hó végéig kell az adóbevallást beadni.

A Baross Szövetség felhívja tagjait figyelmét, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság ezen rendeletének az előírt határidőig tegyenek eleget, mert azok akik az általános kereseti adó bevallást az előírt határidőben nem adják be a kivetés során megállapított adóalap 1 százalékát, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásra a kitűzött határidőn belül sem tesznek eleget, az adóalap 3 százalékát fizetik bírság címen. Akik pedig a jövedelem- és vagyondó bevallását nem adják be az előírt határidőben, a kivetés során megállapított adónak 10 százalékát, ha pedig a bevallás beadására hozzá intézett felhívásnak a kitűzött határidőn belül sem tesznek eleget, a megállapított adónak 50 százalékát fizetik bírság címen.

A Szövetség egyben értesíti tagjait, hogy az adóbevallási ívek kitöltését a Baross Szövetség titkári hivatala minden tag részére szívesen vállalja.

A méhek toborzó tánccal hívják társaikat méz és virágpórgyűjtésre

Hogyan lehet a méheket kiszemelt mezőre és virágfajtára irányítani?
Egy méhészeti felfedezés nagy gyakorlati jelentősége

(TP) A természetbarátok csodálkozó figyelmét már régidők óta leköti, hogy egyes alacsonyrendű állatfajták, a hangya, természetek, a méhek sajátosságos, szigorúan szervezett életközösségben, az államközösség egyik fajtájában élnek, amelyben az egyes csoportok munkaviszonya pontosan meghatározott. A sok nehezen felderíthető titok, aminő például a méheknek a magasabb légrétegekben lejátszódó nászrepülése, nemcsak a szakembereket, a méhészeket, entomológusokat, biológusokat indította e folyamatok leírására, hanem a költők képzeletét is megillette. A róluk szóló legszebb könyveket éppen ezeknek a nem szakembereknek, a költőknek köszönjük. Természetesen a szakbeli kutatás sem szünetel egy pillanatra sem. Így többek közt például sokat foglalkoznak a szakemberek azzal a kérdéssel is, hogy milyen irányító okoknak alapján indulnak a méhek gyűjtőútjakra, általában-e, vagy pedig fajtabeli társaikkal való érintkezés alapján? Mert tény az, hogy ha egyszer egy méh egy mesterségesen elhelyezett táplálóhelyre bukkant, csakhamar mind több méh repül oda.

A méhészet tudománya erre a kérdésre legújában nagyon érdekes választ adott. Ez a tanácskozás tényeg megtörténik, még pedig a méhkasban, az eredményes felfedező visszatérése után, mert a kasba hazatérő felfedező méhecske azon nyomban társai körében toborzó táncba kezd.

A müncheni Frisch méhésznek most jelent meg egy gyönyörű munkája a méhekről, amelyben részletesen ismerteti ezt a mostanában megfigyelt és kísérletekkel ellenőrzött nagyon érdekes és a mezőgazdaság szempontjából is nagyfontosságú jelenséget. A toborzó tánc különböző fajta: más akkor, amikor a méh »szüretre», vagyis a virágkelyhek nektárjának összegyűjtésére hívja társait, más akkor, midőn virágpórgyűjtéshez toboroz, ami a méhmagzat fejlődéséhez szükséges. Az a méh, amelynek tárgygyűjtésre toboroz, körtáncot jár úgy, hogy a lépen tipegő táncléptekkel kis köröket ír le, először jobbra, majd balra. A virágpórgyűjtésre toborzó méh két egymás mellett fekvő félkört ír le, az egyiket jobbra, a másikat pedig balra táncolja végig. Amikor a közepén egyenes irányban szalad végig, potrohát nagyon feltűnően csóválja. A tánc egy percig, sőt még tovább is tart, s a rajtársak tömött kordonában zajlik le. A táncos méhhez közel elhelyezkedő méhek most a táncos mögött kezdenek szaladni, hogy gyors fordulatait követhessék, miközben könnyűt csápjukkal tapogató s szaglószerűket a táncossal érintkezésbe hozzák. Így fogják fel azon virágok illatát, amelyeken a felfedező méh gyűjtött. Ezután kirepülnek s a könnyüket a szag alapján végigkutatva rábukkannak a lelőhelyre.

Kitűnt az is, hogy a felfedező utról határozó csak akkor kezdenek toborzó táncba, ha bőséges lelőhelyre bukkantak. Ezután az érdekes méhészeti felfedezés után elmés kísérleteket végeztek annak megállapítására, mi az, ami a méheket táncra bírja? Az eredmény azt mutatta, hogy sem a mézhólyag kisebb, vagy nagyobb tértéje, sem a felvett táplálék tápértéke, hanem egyedül a táplálék könnyen megszerzhetősége s az ize bírja rá a felfedező méhet a toborzó táncra s határozza meg annak hevességét, ütemét is.

Most már a méhtenyésztés szempontjából gyakorlati fontosságú tudni azt, hogy a toborzó tánc ismerete lehetővé teszi a méhek gyűjtőtevékenységének bizonyos mezőre, vagy virágfajtára való irányítását. Miután bebizonyult, hogy a virágok, illetve a virágpórgyűjtéshez szükséges illata az, ami a táncoló méh közvetlen szomszédjait a méhkasból való kire-

pülésre készíti, elegendő, ha csupán néhány méhet mézzel csalunk a kívánt mezőre, őket azon növények levágott virágaiban, amiknek látogatását el akarjuk érni, cukros vízzel tápláljuk s akkor azok a kasba való visszatérésük után toborzó-táncukkal társaik nagyobb csoportjait küldik ezekre a virágokra. Ilyen kísérletekkel löhőre földekre és szőlővirágokra irányították a méhek csoportjait és azt tapasztalták, hogy ilyen módon a méhektől való látogatottságuk tizenkilencszeresére emelkedett, a löhőre földeken pedig a megtermékenyülés következtében háromszorosa nagyobb magtermet értek el. A méztermés is 30-40%-al emelkedett ilyen módon.

Az apatini kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

260/1943 tk. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY-KIVONAT

Barun István mint kiskorú Barun Mária szondi lakos, végrehajtónak Kovács Antal végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverést 38 pengő 20 fillér tőkekövetelés és járuléka behajtása végett a Szond községben fekvő, s a szondi 3.474 számú telekkönyvi betétben A + 1 sorsz. és 989 hrsz. alatt foglalt ingatlanból, B, 10 sorsz. szerint Kovács Antal nevében álló 1/2 ed. illetőségére 1000 P. (azaz Egyezer pengő) kikiáltási ár mellett elrendelte.

Az árverést 1943. évi május hó 8. napján délelőtt 11.30 órakor Szond község házában fogják megtartani.

Az árverésre kerülő ingatlan rész a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el Bánatpénz a kikiáltási ár 10%-a, amelyet a magasabb ígért ugyanannyi %-ára kell kiegészíteni.

Apatin, 1943. évi január hó 12. napján.

Dr. Berkecz s. k.,
kir. jbiró.

(P. H.)

A kiadvány hitelű:
Olvashatatlan aláírás
kezelő.

Valaki kopog az ablakon

A Délvidék regénye

— Itt éljek, ezen a süket helyen, ebben a zárt kertben? Veled, Jack? Három nap alatt beleőrülnék az unabomba. Vagy három óra alatt. Nem tudom. Örülj neki, hogy nem maradok szívesen és jobban szeretem az országutat a polgári háztartásnál... ott nem kell ebédet főzni és teríteni, hanem, ha látok egy kocsmát, bemegek és mindenki ismeri a környéken az Ujjatlan Annet, mert jól fizet... Megyek is már...

— Ne menj, Nance! Nem látod, nem érzed, hogy ez csak betegség nálad, hogy ezen segíteni lehetne még? Mindent, ami az enyém, feláldozok, hogy gyógyíttassalak. Csak azt ne mondd, hogy nem akarod megpróbálni.

— Ne papolj annyit, Jack. Unom. Hagyd abba a prédikálást és...

Oklével az asztalra ütött.

— Add elő azt a palackot onnan a szekrényből. Hallottad?

Villámló szemekkel állt fel az asszony.

— Ne bámészkodjál rám olyan elképedve. Mit bámulsz? Inni akarok és ott egy palack van. Mondom, hogy ne nézz rám ilyen ostoba szemekkel. Más már rég megölt volna engem. De te bolond vagy... Azt hiszed különben, nem tudom, hogy gyűlölsz, mint ahogyan én gyűlöllek, mióta a bátyám elverte minden pénzünket és engem egy krajcár nélkül a te gondjaidra bízott? Ha rosszabbul bántál volna velem, nem gyűlöltelek volna meg így. Nincs utálatosabb, mint ha tulságosan jó valaki. Rád biznak egy leányt és te azt sem nézed, hogy kicsoda, micsoda, hanem feleségül veszed, hogy ne árts a jóhírenek... Igaz, nem tudtad, hogy ki vagyok én, de én sem tudtam, hogy te ki vagy! Magad-

ra vess, hogy így jártál. Téged minden asszony az ujjai köré csavarhat. Persze...

A gonoszság újra felcsillant vöröskarikás szemében.

— Persze, azért a szived mélyén azt hívánod, hogy bár meghalnék. Csalódni fogsz, kedves Jack, a reményeidben. Miért nem válsz el? Mert szégyenled, hogy ott hagyj egy asszonyt a nyomorúságban, akinek hűséget esküdtél. Szép. Akkor hát csak tartsd meg az esküdet halálig. Mert én nem fogok meghalni előtted. Soká nem fogok meghalni még. Tudod? Mondd csak, Jack... hiszen te is csak férfi vagy azért... van valahol egy asszony, vagy leány, akit szeretsz? Megmondhatod, nem vagyok féltékeny... hanem azért... tudd meg, hogy valamivel mégis megbosszulhatom, hogy annyi mindent el kell fogadnom tőled és végig kellett hallgatnom a prédikációdat. Az utadban állok és nem házasodhatsz meg. Örülök neki!

Shirley egyetlen szóval sem felelt. Ugy vette ezt a kitörést, mint valami szegény betegnek a lázas beszédét. Pedig minden szó kést forgatott meg a szívében.

— És most már én mondom — folytatta rikoltó hangon az asszony —, hogy nem válnék el! Nem, nem és nem! Mert én... én...

Megszédült és hátratántorodott. Ugy látzott, hogy hirtelen elhagyta minden ereje. Belekapaszkodott a karosszék támlájába és visszaült, vagy inkább visszahanyatlott. Hamuszürke volt az arca, a szeme becsukódott a feje hátracsuklott.

Shirley odagrott hozzá, letérdelt melléje, minden más érzésénél erősebb lett szívében a

szánalom. Egy pillanafig tétovázva nézte az asszonyt, aztán odanyult a nyakához, kigombolta a kabátját és levette torkáról a rongyos sálát. Csupa lucok, csupa nedvesség volt minden ruhája tetőtől-talpig. — Minek is állt veled szoba, ahelyett, hogy segített volna szegény asszonyon! Ki tudja, mikor evett, ki tudja, mióta gyalogol? Déltől... Hiszen említette... Megborzadt. Ebben az időben! Közelebb húzta a karosszéket a kályhához, lehuzta az asszony lábáról a csatakos cipőt és rongyos harisnyát és körülnézett, mivel törülhetné meg. Amint felállt és elfordult, az asszony szeme kinyitott és tekintete mindenüvé követte a férfit... de mikor a törülközővel visszajött, újra leeresztette a szemhéjait. Shirley melegen beburkolta az asszony lábát és a tűz felé tette, aztán félrecsuklott feje alá divánpárnát csusztatott és lábujjhegyen kisetett a szobából a konyhába.

(Folytatjuk.)

Apróhirdetések

Keresek megvételre kétszárnyas, vasredőnyös, üzletajtót. Ajánlatot: Vadászkiút dohánytőzsdébe kérem leadni. a-3014-f

TELEK Zomborban, 5 percnnyire a város központjától, gyöngyvirű helyen, három oldalról kövesuttal, cca. 200 termő szőlőtőkével, eladó. Szép fekvése alkalmassá teszi villa, vagy kertes ház építésére. Értékes befektetés. Ára P. 7.000. Smerczka Manoné, Zombor, Schweidel J. u. 11. a-3013

Mészáros-segédet, aki béltisztításhoz is ért azonnali belépésre felveszek. Berki Antal béltisztító, Csonoplya, Deák Ferenc utca 27. a-3012-f

Utazót sürgősen keresek, aki mellék kollekciót vállal. Játékáruban bevezetettek előnyben. Cimbabé Gvörév, Gombos. a-3011-f

Telefonszámunk 2-07